

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

OBRA DEL
CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA

MATERIALS

VOLUM IV

BARCELONA

MMXIII

OBRA DEL CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA

MATERIALS

VOLUM IV - FASCICLE I

INVENTARI DE L'ARXIU DE L'OBRA
DEL CANÇONER POPULAR
DE CATALUNYA

FASCICLE I

PER

JOSEP MASSOT I MUNTANER

BARCELONA

MMXIII

PRESENTACIÓ

AMB aquest volum l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya torna a donar senyals de vida, reprenent un fil que havia començat amb bons auguris l'octubre de 1921 i que fou paralitzat per la guerra civil i per les seves tristes conseqüències. Passat el temps prudencial assenyalat pel promotor i mecenes de l'Obra del Cançoner, senyor Rafael Patxot i Jubert, els seus hereus han cedit a l'Abadia de Montserrat tot el material inèdit que l'Obra havia anat acumulant al llarg d'anys de feina abnegada i constant, amb el desig que pugui ésser utilitzat pels estudiosos i posat a l'abast de totes les persones interessades.

Conscients de la responsabilitat que aquesta decisió representava, hem fet els possibles per trobar un sistema adequat per facilitar aquesta consulta i alhora preservar la documentació, sovint en mal estat i en condicions que no n'aconsellen la consulta directa. Gràcies a la bona disposició del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i de la direcció de la Biblioteca de Catalunya, hem pogut establir una solució òptima: tot el material serà microfilmada en un termini raonable i serà dipositat a totes dues institucions, cosa que en permetrà aviat un accés còmode i senzill.

Abans de tirar endavant aquesta microfilmació, era indispensable disposar d'un inventari minuciós del material arribat a Montserrat, tant des de Barcelona com des de Suïssa —on fou traslladada al començament dels anys cinquanta una bona part del fons de l'Obra del Cançoner—. Aquest fascicle i el que el seguirà —pràcticament ja enllestit— omplen aquesta necessitat i permeten de copsar l'enorme riquesa del material aplegat per l'Obra del Cançoner, a través de les seves missions, dels seus concursos, de les seves adquisicions i de les donacions que li arribaren amb generositat, entre les quals cal destacar en primer lloc els papers folklòrics de Marià Aguiló (que, com és sabut, cal completar amb material semblant d'Aguiló conservat a la Biblioteca de Catalunya i a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona) i, encara, les quaranta-una carpetes de Rossend Serra i Pagès sobre llegendes i cançons (que

completen igualment el material semblant de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona).

Aquest primer fascicle descriu el fons de l'Obra del Cançoner conservat a Barcelona, format per dues sèries: els materials Aguiló (sèrie A) i la resta de volums, carpetes i papers (sèrie B). El fascicle segon descriurà el fons de Suïssa, dividit igualment en dues sèries: les 243 carpetes de materials de l'Obra, sobretot missions i concursos (sèrie C) i les esmentades 41 carpetes de Serra i Pagès (sèrie S). Hi trobareu igualment índexs de noms i de topònims que permetran un maneig fàcil d'aquest conjunt tan variat i tan ric de materials diversos.

No cal dir que aquest inventari és només una primera eina de treball, que ha defugit expressament l'anotació erudita i s'ha limitat a una descripció sumària, bé que en alguns casos s'ha estès més que en uns altres: els materials Aguiló, per exemple, hi tenen un tractament privilegiat, com correspon a la seva importància; hi tenen també un tracte especial els materials procedents de les Illes Balears, que els lectors sabran comprendre i disculpar (i probablement agrair).

La nostra intenció és continuar publicant anualment nous volums dels *Materials* de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, on aniran apareixent les memòries de les missions de l'Obra encara inèdites —avui absolutament apassionants— i altres documents i estudis relacionats amb la cançó popular catalana. Des d'ara demanem la col·laboració de totes les persones interessades i agraiem de cor l'ajuda, la comprensió i l'estímul que hem trobat arreu, al Departament de Cultura, a l'Orfeó Català, a la Biblioteca de Catalunya, als departaments d'Antropologia i de Filologia de les nostres Universitats i, en general, de part de tots els qui estimen la cançó popular catalana.

Hem de fer constar, finalment, que aquest treball de catalogació i d'estudi del material de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya és realitzat en el marc del projecte PB91-0257 del Programa Sectorial de Promoció General del Coneixement de la DGICYT.

SÈRIE A
(MATERIALS AGUILÓ)

La sèrie A consta de trenta-nou carpetes, que constitueixen el conjunt de materials recollits per Marià Aguiló que foren lliurats pel seu fill Àngel a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Aquests materials, agrupats en bona part per matèries, foren numerats a l'oficina de l'Obra del Cançoner per camises i, dins cada una de les camises, per documents. Hem respectat aquesta numeració i no hi hem introduït cap modificació, atès que totes les referències de l'arxiu de l'Obra del Cançoner i de les seves publicacions d'abans de la guerra s'hi basen.

Les trenta-una primeres carpetes constitueixen el material del Cançoner d'Aguiló, bé que hi ha també un recull de rondalles —que no havia estat numerat a l'Obra del Cançoner— i altra documentació que hem mirat de reflectir a l'inventari. Les carpetes 32-36, numerades recentment —sempre que a l'inventari surt la paraula «recent» vol dir que ha estat fet després de l'arribada del material a Montserrat—, són còpies fetes a l'oficina de l'Obra del Cançoner de les notes folklòriques d'Aguiló i d'algunes de les cançons contingudes a les carpetes anteriors. La resta de carpetes, igualment numerades recentment, contenen una part del material del *Refranyer* de Marià Aguiló que el seu fill Àngel lliurà al senyor Rafael Patxot i Jubert, que contenia originàriament unes mil cent carteres, que no sabem on es troben en aquest moment.

Per la importància des de múltiples punts de vista dels materials recollits per Marià Aguiló, n'hem fet un inventari relativament detallat i hem mirat d'assenyalar els noms dels col·lectors més significatius que l'ajudaren en la seva tasca, especialment el de mossèn Jacint Verdaguer. Conservem els noms d'aquests col·lectors i els noms dels topònims citats en la forma utilitzada per Aguiló mateix.

A-1

Una carpeta del segle passat, de pergamí, amb el número 1 estampat al llom. 23 × 18 cm. Conté sis camises que aprofiten impresos de mitjan segle passat, numerades en llapis a l'Oficina del Cançoner. Un full inicial diu: «Carpeta 1 repassada i llesta de còpia».

1-I. Numerada 4 per Aguiló (amb tinta sempre), el qual afegeix: «No crech que sia coneguda pe'n Milá ni per Briz», i la nota «F.C.» (Feudal Cavalleresca). Conté deu versions, numerades en llapis, de *Valzià* («Ara'm direu, ma mare, / Mon pare qui l'ha mort? / —Mon fill, el rey de França / l'ha mort ab gran dissort»). La primera sembla una versió factícia d'Aguiló, que hi assenyala al marge que en coneix cinc versions de Ciutadella, «ahont es mes coneguda que en lloch», tres de Palma, «una delles den Quadrado», una d'Artà, una de Puigpunyent i «una recullida per Sebastiá Ferrá no se á quin punt de Mall^a». El doc. 7, de Ciutadella, diu al darrera «Sr. D. José M.ª Quadrado». El doc. 8, de Palma, és recollit per Estanislau Aguiló.

1-II. Numerada 1 per Aguiló, que hi afegeix «H» (Històrica). 49 documents de mides i extensió diferents sobre *El Comte l'Arnau*. Hi trobem successivament una nota sobre el *Comte l'Arnau*, que «no ha estat o no es una cançó general de Cat^a. A moltes comarques l'he demanada inutilment»; una carta de Josep Giró i Torà a Pau Piferrer, datada a Vic el 5 de desembre de 1844, dient-li que li inclou deu cançons més i donant-li detalls sobre la tradició del Comte Arnau; versions diverses i notes sobre la cançó; retalls de diari amb una ressenya de la *Historia de S. Juan de las Abadesas, por Don P. Parassols, Pbro.* («M. Milá, 30 9bre 59», segons Aguiló) i el capítol XXII de *La primavera del último trovador*, de V.B., amb «El conde Arnaldo», amb referència a Milà; versions de Mallorca; unes notes biogràfiques de Joan Monbardó, que «fou el 1^r que me digué unes quantes posades de la Cançó del Comte l'Arnau en 1844 abans de conixerla en Piferrer y en Milá (segons crech)»; més versions de diversos llocs del Principat, i diverses versions de *Las monjas de Sant Aimans*, amb les notes corresponents.

1-III. *Conde Flores. Sacados del libro de Caballería Flores y Blancaflor*. Aguiló mateix anota a la camisa: «11 [versions de] Mall^a 3 Ibiza y Form^a 2 Menorca 17 de Cataluña y hace muchos años que no he puesto cuydado en recogerla por creer que tenía sobrado copias». 27 documents, amb les versions al·ludides (la primera comença: «Lo día de S. Joan / com es festa dalegria / fan festa los cristians / y los moros de moreria») i algunes notes. Al final hi ha una edició, en quatre plecs, de la *Historia de Flores y Blanca-Flor. Su descendencia*,

amores y peligros que pasaron por ser Flores moro y Blanca-Flor cristiana (Madrid, Imprenta de José María Marés, 1854).

1-IV. Numerada 3 per Aguiló, que la qualifica de «L.» (Llegendària) i hi afegeix: «Milá 215 pl. 176 (*El Grumete*) (Mall^a y Cat.^a). Vid Milá n° 34». 26 documents, amb versions del Principat i de Mallorca que comencen «Perduda l'havem perduda / la carta del navegar», «Un bastiment surtit de Marsella / Anaba a la Siutat de Orá», etc. Una de les versions («A la voreta del mar — un mariner s'hi enfonsa») és recollida a Banyoles per Terenci Thos. Hi ha un full imprès a Mallorca, sense cap indicació, amb *El mariner* («Perduda, l'havem perduda») i *Lo minyó* («Sent Jusèp s'axeca al auba, / Al auba del dematí»), i un retall de diari amb el títol *Folletín. Poesía popular mallorquina. El mariner*, amb una nota a mà: «Palma? 29 Abril 57».

1-V. Numerada 7 per Aguiló, que anota a la camisa: «*La Mort* (Catal^a y Mall). Vid Milá n° 73 p 66». 26 documents, amb alguna nota i versions de diversos indrets del Principat i alguna de Mallorca, que comencen «Un dia men passejava / per una sala mol gran» (Manresa), «Si ni ha una donzelleta / que nesta somiant / tant es el quella somia / que la mort lin va arribant» (Sant «Colgat» del Vallès), «Desperteuse lo meu pare, / desperteuse si dormiu» (Lo Castell del Mas), «La mort som sin conexeu / si may l'eu vista pintada» (sense indicació de lloc, però sens dubte procedent de Mallorca), etc. El document 16 és una nova camisa, que diu, amb lletra d'Aguiló: «L» (Llegendària). «8. La Mort», i conté els documents 17-26, versions del Principat, algunes en català i castellà, semblants a les anteriors o que comencen «Un cavaller se passeja / per unes hortes florides / lo rossinyolet hi canta / la calandria responia» (província de Barcelona), «Si ni havia un prat / de rosas nesta guarnit / quant lo rossiñol y canta / lo canari responia» (Banyoles), etc.

1-VI. Numerada 33 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol *Morta*. 4 documents del Principat, amb versions que comencen «Va estar set anys a venir; / troba'l seu be sepultat / agafa de sa guitarra / y á la sepultura va» (Olesa); «L'amor se ha separat / set anys n'estava a venir / al cap destos set anys / troba'l seu be sepultat» (Barcelona); «Sin era un fadri enamorat / que estava fora de si / Set añs va á tarda a vení / troba el seu be sepultat» (Barcelona; una nota diu: «ay otras variantes en el tomo de Mall^a»); «Adeu cor de Vilassar / Quant mi fas pensar / el cor me tremola» (Sant Joan Despí).

A-2

Carpeta de les mateixes característiques que A-1. Conté vint-i-sis camises. Un full inicial diu: «Carpeta 2 repassada i llesta de còpia».

2-I. Numerada 23 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària). 18 documents amb versions del Principat, d'Andorra i de Mallorca, que comencen «Ahont aneu, Mare de Déu, / Hont aneu, tant arrancada» (Girona, recollida per Joaquim Riera i Bertran), «Si n eran tres pastorets / que n guardavan la ramada / ja n veuen veni una dona / que anaba determinada» (Riudeperes, recollida per Jacint Verdaguer), «L'entrada de Batlem es una entrada molt bona / si paseja un seño un seño y una señora» («Recogida por Fran^{co} de la Bibl.^a en el Pla de Bages»), etc.

2-II. Numerada 11 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i la indicació «Milá n° 40». 7 documents, amb una nota (que assenyala: «La mateixa tradició es a Mall^a, senyalen la possessió y mostren la paret quels diables axecaren. Vid L'Estanislau Aguiló») i sis versions del Principat que comencen «Si ni havia un pages / no'n troba gent per la sega» (Sant Hilari), «Si neran tres segadors / neram al temps de la sega» (Banyoles), etc.

2-III. Numerada 5 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol: «*Lo mal rich*. Milá 16. Vid. L'hostal de la llantia 4. Milá n° 35». 8 documents amb versions del Principat que comencen «Si ni havia un pubret / un pubret de Jesucrist / si sen va ana à truca à la porta / las portas d'aquell mal rich» (Ripoll), «El pobre truca a la porta / em daría un bossí de pa?» (Coll de Nargó), etc. El doc. 2, titulat *L'experiencia del mal rich*, és recollit per J. Verdaguer a Folgueroles.

2-IV. Numerada 4 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol: «*L'hostal de la Llantia*. Mila n° 35 (*El pobre*)», i indica: «Posarla després del *Mal rich* etc. n° 5». 9 documents del Principat i de la Catalunya Nord, que comencen «Si n'hi havia un pobret / un pobret de Jesucrist, / se'n va al hostal de la Llantia / si'l volían acullir» (recollida per «Mª Cinto Verdag^r en La Preste, Rosselló, França», copiada per Aguiló), «Allí al hostal de la Llantia / que es hostal de fama y crit» (Riudeperes, recollit per J. Verdaguer), etc.

2-V. Numerada 8 per Aguiló, que hi afegeix «C.C.» (Cançó cavalleresca) i les referències «Milá pag. 260» i «Mendez Pidal (Asturianos). *Blancaflor y Filomena* p 132 y 135». 17 documents amb versions del Principat que comencen «Si ni havia 3 donzellas / quen brodavan fina seda / passaren 3 cavalles / senemorán duna dellas» (Sant Joan de les Abadeses), «Ni ha tres ninetes / en el hort qu'en trian seda» (Espolla de l'Empordà), etc.

2-VI. Numerada igualment 6 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària), el títol «La Mare de Deu del Coral. Vid. los Santuarios de Maria en Cataluña», i tres notes: 1) «Milá n° 36». 2) «Tench de tenir copia de la inscripció del retaule que hi ha a l'hermita. La traguí visitant aquest santuari ahont dormírem una nit ab companyia den Pep Coll y Vehí l'any 1866 (?) Vid.» 3) «Mosen Cinto Verdaguer hi ha estat 1879 y ha portat un llibret frances modern sobre dit santuari. Vid.» 16 documents, amb versions de la Catalunya Nord i del Principat que comencen «Vila de Prats de Molló / be n'es gran

la teva ditxa / de tenir en tes muntanyes / del Coral la santa hermita» (recollida a La Preste per Verdaguer, còpia d'Aguiló), «Si havia un pastoret que guardaba una pila» («Rec. pel Dr Vila d'una dona del Rosselló»), «Ajuda Verge Maria / De Queralt» (Sant Feliu Sasserra), etc. El doc. 15 és un full imprès amb les *Coblas en alabansa de Nostra Senyora del Coral, Las quals se cantan en sa Capella de las Montanyas de Prats-de-Molló* (Perpinyà, J.-B. Alzine, 1856).

2-VII. Numerada 13 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol *La paraula trencada. Miracle Milá n° 39 p 49*. 9 documents amb versions del Principat que comencen «Ditxosa vila d'Olot / vila rica y abundanta» (Folgueroles, recollida per Jacint Verdaguer), «Adios vila d'Olot / No fosses afortunada» (Vic, «dita á St Joan Despi»), «Olot n'es molt noble vila / per rica y per abundanta» («Una Noya de Mer a 4 hores Girona»), etc. La versió 8 («Adeu vila de Olot / vila rica y abundanta») és recollida per J. Riera i Bertran.

2-VIII. Numerada 35 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i la nota «Milá n° 51». 21 documents. El primer, titulat *Lo Romeu de Montserrat*, sembla una versió factícia (comença «Lo Romeu y la Romeua [ratllat i substituït per romia] van a missa á Monserrat»). El segon, de Camprodon, fa referència a la «Mare de Deu dels Angels». El tercer i el quart, de Ripoll i de Prats de Lluçanès respectivament, parlen de Montserrat. El cinquè, de Tordera, torna a referir-se a la «mare de Deu dels Angels». El doc. 6 és una nova camisa, que conté els documents 7-12 i duu el número 34 posat per Aguiló, juntament amb la sigla «L.» i la nota «Mila n° 32»; totes les versions d'aquesta camisa comencen «Lo romeu y la romia» (o «la romeua») «van a missa á Montserrat», amb petites variants; la versió 11 fou recollida a Folgueroles per J. Verdaguer. El doc. 13 és una altra camisa, que conté els documents 14-16 i duu el número 27 posat per Aguiló, juntament amb la sigla «L.» i la nota «Milá n° 30»; les versions 14 i 15, de Sant Climent d'Amer i de Sant Aniol respectivament, fan referència a la «Mare de Deu dels Angels»; el doc. 16, recollit a Dosquers per J. Riera i Bertran, només parla de «la Verge Maria». El doc. 17 és una altra camisa, que conté els documents 18-21 i duu el número 36 posat per Aguiló, juntament amb la sigla «L.» i el títol *Montserrat*. El doc. 18 és un plec imprès a Barcelona, «Estampa de Joseph Gorgas, plassa de la Llana», el 1856, titulat *Baladas pera cantarse en la montanya de Monserrat*, amb música i lletra de les cançons *El maig de Monserrat* («La Mare de Deu / De dalt la montanya»), *Cansó antiga de Monserrat* («Montanyas de Monserrat, / Joyas sou de un gran valor»), *Cansó dels dos romers* («Un romer y una romera / Anaren á Monserrat») i *Despedida á la Verge de Monserrat* («Hermosa moreneta, / Reina de Monserrat»). El doc. 19 és una nota d'Aguiló, amb una citació d'un article de Francisco de Paula Canalejas titulat *Una expedicion á Monserrat*, amb quatre versos de la *Despedida á la Verge de Monserrat* del doc. 18. Els documents 20 i 21, de Ripoll i les Escaldes d'Andorra, respectivament, corresponen a la *Cansó antiga de Monserrat* del mateix doc. 18 («Aquí bax á Monistrol / sin y havia un pastoret», Ripoll; «Aquí baix amb un solell / si ni

ha un pastorell», les Escaldes). Al dors del doc. 20 hi ha una breu carta de «José Luis Pons» a «Estanislau Reinal», de l'11 de febrer de 1853, que demana «el tomo de Comentario de Dioscórides».

2-IX. Numerada 20 per Aguiló, que hi afegeix «Llegendaria», amb la nota «Milá 2ⁿ n° 217 p. 178». 5 documents amb versions del Principat que comencen «Allí á la ciutat de Malaga / ciutat rica y abundanta» (Sant Aniol), «A Nantes la ciutat noble, / ciutat noble y abundanta» (recollida per un amic de J. Riera, Girona?; Riera mateix en recollí una altra a la «prov. Girona», referent a «Málaga»), etc.

2-X. Numerada 31 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària). 8 documents. Els cinc primers comencen «A Barcelona y ha una dama / vestida de panyo y seda / y'l dimoni es tan sutil / sempre de continu en ella» (Torroella de Montgrí), «Hijo mio hijo mio / qui va casa cuan se fuera / Mi padre lo Señor Alferrez / cuando mi madre se vuelan» (Barcelona), «Mi padre me da de palos / porque me estoy á la mesa / Don Juan me da ochavos / porque me vaya fuera» (la Seu d'Urgell), «Por la calle de Madrid / habitaba un caballero» (Horta de València) i «A casa no entran hombres / Y á casa hombres no hi entran / No hi entra sino Don Comas / Quant el Pare Rey no hi era» (Sant Feliu Sasserra; hi ha un esment a «Quina prometensa ha feta / La Virgen de Montserrate / Qu'es Madre y Senyora nuestra»). Els documents 6-8 es troben dins una altra camisa sense cap indicació i són força diferents: «S'ha casat un [...] / ab una hermosa donzella / lo dimoni es tan sutil / lin ha quitada lausencia» (Riudeperes, recollida per J. Verdguer), «Se ha casat un labrador / con una hermosa donzella: / labrador sen va al campo / á cultivar la hisenda» (Tordera) i «Que teniu rosa maria / que teniu que jeis al llit? / si vos axo voleu sobre / el bessinet meu de da» (Formentera; fa referència al «Conde Grillus» i al «conde Floris»).

2-XI. Numerada 30 per Aguiló, que hi afegeix «L» (Llegendària) i la nota «Milá n° 37». 7 documents amb versions que comencen «Mes valdria esser soldat / peleyant de nit y dia / que no pas posar l'amor / en cap viuda ni en cap nina» (Tagamanent, la Garriga; «tonada preciosa recullida»), «Ay tristet de mi / le pusat ab una nina / la culpa no la ting jo / ni ella no la tenia» (Mallorca?), «Valdria mes ser soldat — batallantne nit y dia / que no pas posar l'amor — ab cap viuda ni fadrina» (Banyoles, recollida per T. Thos), etc.

[2]-XII. Aguiló anotà a la camisa: «Vid. Milá 2^a *La infame hermana* 273 p 261 (Noticia)» i hi posà entre parèntesis: «castellá». Un sol document, de Campdevàno, que comença: «A la ciutat de Barcelona / un cas que na sucsait / de una dama molt noble / de una dama molt gentil / s'enemora dun cuñado / dun cuñado que tenía». Al començament, Aguiló hi anota: «Vid Briz».

[2]-XIII. Numerada 17 per Aguiló, que hi afegeix «L» (Llegendària). Un sol document, de Prats de Lluçanès, que comença: «A la vila de Figueras / ni ha tres galifardeus / se anamoran duna miñona / que no s'ennemora dells».

[2]-XIV. Numerada 12 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària). 4 documents amb versions que comencen: «Passejantse per ma prada (?) / per un jardí que hi havia / el rossinyol y cantava / la calandria responía» (Vilatorta), «Al sortint de casa / delante de mi venia / una palometa blanca / que avisarme me venía» (Erill la Vall), «Ni havia un cavaller / n'era molt lindo y polido / de dias va por la calle / y á la noche de visita» (Banyoles) i «A las calles de Madrid / donde la guarda asistia / y habitava un cavaller / don Aleix se decia» (Malfet d'Agramunt).

[2]-XV. Numerada 20 per Aguiló, que hi afegeix «L» (Llegendària) i la nota: «Milá n° 68 (noticia)». 10 documents del Principat, amb versions que comencen «A la ciutat de París / Si ni ha una viuda honrada / Que'n tenia sino un fill / Molt aficionat a las cartas» (Sallent), «A la Ciutat de Valencia / Ni havia una viuda honrada» (Puigcerdà, recollida per Muns), «A la ciutat de Granada / ni havia una viuda honrada» («Chavacano», sense indicació de lloc), «Lo dia tres de janer / á les quatre de la tarde / se'n anava Don Josep / allí al cafe de les dames» (recollida per J. Riera i Bertran), «Dolsissim nom de Jesus / Cor puríssim de M^a / una gracia vos demano / que n dirigigueu la pluma» (Esterra d'Àneu), etc.

[2]-XVI. Numerada 24 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària). 2 documents, amb versions que comencen «El temps de la corentena / el temps que Jesus predicava / mentres esta predicant / una nineta finava» (Ripoll; Aguiló hi anota: «V. Mila p 127 n° 26») i «Ja vindra la Cuarantena / quel bon Jesus predicava / mentre estava predicant / una animeta finava» (Sarrocà de Bellera).

[2]-XVII. Numerada 14 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol *Fidelidad de una esposa maltratada por su marido*. 7 documents, amb versions i variants que comencen «Cuant jo n'era petiteteta / Festejava D. Isidro / Mon pare per contentarme / Me l' va donar per marido» (recollida a Collsabra per «J. Collell de Vich»), «Por los montes de D. Carlos / si ni ha un cavalle / muy querido y muy amado / pel meu pare» (Arties, Vall d'Aran), «Cuant jo encara era menuda / festetjava'm don Arnau / mon pare per contentantse / per marit el me doná» (la Mola de Formentera), etc. El doc. 7 és una versió castellana recollida a Oviedo («Siendo niña pequeña / me enamoré de D. Rodrigo / y ahora que soy mas grande / me lo dieron por marido»).

[2]-XVIII. Numerada 28 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària). 2 documents. El primer, titulat *La pedreta dins linfern*, és recollit a Torroella de Montgrí i comença «Si ni ha una animeta / que no veu foch ni llum / Nostre Señor li demana / que n'ets

fet a l'altre mon». El segon, d'Arties, comença «Que n'era una animeta / venguda de l'altre mon / nit y dia crema crema / sen have ni llum ni foch».

[2]-XIX. Numerada 15 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol *Misticismo de una esposa abandonada (Moderno)*. 3 documents amb versions que comencen «Tres dias de se casada / El picaron ja surtia / M'en vaix al darrera d'ell / A veure hont se ficaria» (recollida per Muns a Puigcerdà), «La vida del villano / Jo vos la contaria / Ell es veu supat / La capa prenia» (titulada *El villano*, sense indicació de procedència) i «Tres mesos que so casada / Y el picaron salía / yo veo que s'arregla / con su capa y mantilla» (Ripoll).

[2]-XX. Numerada 19 per Aguiló, que hi afegeix «L.» (Llegendària) i el títol *Amor entre dos hermanos*. Un únic document, amb una versió de Vic, que comença «Senemori hijomon de Quima la sua hermana Violant / Se pone en cama de seda diciendo que malo estava («tonada tristíssima»).

[2]-XXI. Sense numerar per Aguiló, que hi posa el títol *El marido se está al campo arreglando su hacienda*. 10 documents amb versions del Principat, que comencen «Cavellero s'esta'l campo / recogiendo ses hicendas / el demonio ab el pensament / ves a tu casa y no duermas» (Ripoll), «Jo stava treballant [sic] / treballant i me asienda / mentres nestig traballan / n'arriba una nova idea» (Balaguer), «Una canço vull cantar / mes enllá de terra buena / S'ha casat un llaurador / ab una hermosa donzella» (Sant Hilari), «Set años visquerem junts / ab amor ben verdadera / Lo dimoni es tan sutil / nit y dia l'atormenta» (Queralbs), «Mes de mayo mes de mayo es temps de primevera / el mosso que no tiene amo el que non tiene lo cerca» (Campdevàrol), etc. El doc. 9 («Mes de mayo mes de mayo / tiempo de gran primavera / mozos que no tienen... dama / los que lo tienen la dejan») és recollit a Lleida, d'«una muger de Fraga».

[2]-XXII. Sense numerar per Aguiló, que hi posa la nota: «Milá n° 224 — p 189». 3 documents. El primer és una versió de Ripoll que comença «Un temps el barber y barbera / un temps el barber d'amor / el barbe es á la ribera / que cull del'herba major». El segon i el tercer, molt diferents, es troben dins una altra camisa que diu *Donas barbéras Varias* i són tots dos de Tordera. Comencen «Fadrins de Santeyas / Esteu regalats / Que teniu la Barbera / al fondo del Beinat» i «Dintra Bar[celo]na no mancan barbés / Ab las novas ordres ni haurá mols mes».

[2]-XXIII. Numerada 21 per Aguiló (xifra després ratllada per ell mateix), que hi afegeix «F.C.» (Feudal cavalleresca) i la nota *Milá 2ⁿ 307 p. 291 (Trato feroz)* Vid Cançons de l'Alió». 26 documents amb versions del Principat i de Mallorca. Pels col·lectors, destaquem les que comencen «Catarina l'amor / de bon matí 's llevava / Sen es anada al riu / a rentar la bugada» (recollida per Collell), «Allá al pont de Lyon — que n'hi ha una dama / [...] / Que'n guarda los moltons — y hen renta la bugada» (recollida per

Antoni Rubió i Lluch a la Torre de Tamúrcia) i «A la Ciutat de Dios / ay avia una gilana dama / y tras cavalles pasaran / y tos tras lasamiravan» (Palma, Victòria Peña 1847 (?)). El doc. 19 és un full amb la nota: «Catalina s esta'l hort / quen renta bugada [es] una misma que la font del Aguiló / Llió» (començament d'altres versions mallorquines incloses a continuació), i afegeix: «bastante antigua» i «Una copⁿ de D.^o Calvet vista».

[2]-XXIV. Numerada 3 per Aguiló, que hi posa el títol *Capitel-lo* i hi afegeix: «(La dama implacable) M. 225 p 190. Vid Cop. de Pif.⁵» (és a dir, «Milà» i «còpia de Piferer»). 24 documents, amb 23 versions del Principat i d'Andorra, que comencen «En la vila de Reus tota la gent n'ha fogit / menos una noble dama que li han pres el seu marit» (Amer), «Ditxosa vila de Prades! / Molta gent varen fugir; / Menos una noble dama / Que'n té prés 'l seu marit» (sense indicació de lloc), «A la vila de Tortosa...» (Sant Joan Despí), «A la villa de Sevilla / gran desgracia ha succuit / quan els francesos hi entraban / tota la gen han fujit» (Agullana), «A la vila de Figueras...» (Sant Feliu Sasserra), «En la Ciutat de Madrid» (sense indicació de lloc, amb una variant al costat que fa «A la vila de Paris»), «En la vila de Manresa...» (sense indicació de lloc), etc.

[2]-XXV. Numerada 21 per Aguiló (abans 19, ratllat per ell mateix), que hi afegeix «C.C.» (Cançó cavalleresca) i la nota «Mila 2ⁿ n° 238». 2 documents, tots dos amb versions de Ripoll, d'una mare i una filla, que comencen «Hont sestava lo Rey Turch / á la ciutat de Granada / pasejantse per defora / que per dedins no gosava» i «Está mirando Valencia com esta tan ben parada / O Valencia o Valencia Fuego que thagues cremada».

[2]-XXVI. La camisa duu el títol *Monje 19 y 20*, que no correspon a l'interior, recull de diverses peces referents a captius dels moros. Una nova camisa, titulada *Caballeria*, conté altres tres camises. La primera, sense cap títol, conté els documents 1 i 2, *Combate con un turco moro* de Tossa (que comença «Diuen que vas à sorti / à Tortosa á fe un viatge / a mi men duras un vel / del culo que tu te agradia») i un fragment de Torroella de Montgrí que comença «Londema de matí / a busca lleña anava / Cuant fou al cim d'un puntxet / de cara'l mar se jirava». La segona, titulada *Esvissa. Hist^a Cautiverio de dos muchachas de Iviza por los moros de Argel*, conté els documents 3-5, d'Eivissa, que comencen «Jermans meus estau atens / qun romanso vuy comta / d'una berqueta de moros / ques pou des llao salta», «Una berqueta de moros / es pou des lleio salta / á onse cases que anares / deu navaren espanya» i «Patita lan casada / nos sap calzá ni vastí / lanviaran á du aigo / un sant dijous damati». La tercera, titulada *Cativeris que no entran al 1^r vol* (del *Romancer* d'Aguiló), duu el número 17 i la sigla «CC» (Cançó cavalleresca), i conté els documents 6-8, dues versions de Gombrèn i Sarroca de Bellera, que comencen «Al millo puesto del mar / tiene lo rey con su reyna / Adios ciutat de Malaga / com es ciutat noble y bella» i «La mañana de S. Juan / me lleve en grande festa / ja'n salian a paseo / Dona Auvension y Laurencia», dins una nova camisa (*Cativeri seg 17 o 18*), i els documents 9-14, amb una nota i diverses versions i variants que comencen

«A nou mesos memberqui / á nou mesos de novembre / El cap dels nou mesos quey so / ja vatx ser pres dels moros» (Olot), «Dia 17 de Setembre a la edat de deset (17) / me varen portar a vendre a la plaça de Valencia» (Anglès), «A la edat de los set anys si n'han cridades las guerras / á quinze mi fan anar y á setze ja era alferes» (Campdevàrol), «A catorze m'embarquí / als catorze de novembre / a l'edat dels desezet / ja ne va esser pres dels mueros» (Tortellà), etc. A continuació hi trobem un document solt —número 15—, amb una versió de Gósol que comença «Una dona de Solsona / non tenia sino un fill / y'l tenia pres dels moros / li anava a suplica / devant de nostre Sra.», una camisa buida titulada *Caballeria* i dos documents solts, el 16 i el 17, recollits a la Mola de Formentera, que comencen respectivament «D'Alger sen va aná'l rey moro, / d'Alger fent cap á Melilla / l'acompanyavan cent moros / la flor de la moreria» i «D'Alger va parti'l rey moro / d'Alger per aná a Melilla / menantsen cent sarrains...»

A-3

Carpeta de les mateixes característiques que A-1, amb el número 3 gairebé esborrat. Conté vint-i-cinc camises. Un full inicial diu: «Carpeta 3 totes les cèdules revisades i llestes de còpia».

3-I. Numerada «R» (Romancesca) «1°» per Aguiló, el qual hi afegeix la nota: «Milá 2^a 212 p 174 (La niña encantada)». 14 documents amb versions del Principat i d'Andorra que comencen «Allá nel camp de Moraria / n'hi ha una fonteta — d'aigua viva; / viva l'amor; / viva l'amor del Rey d'Hungria, / viva l'amor» (sense indicació de procedència, titulada *Cansó del cassador y la serpent*), «En los montes de Oliva / ni havia una fuente fria / al rededor de la font / una serp que bevia» (Arties), «Aquí dalt en aquexa cima / si ni havia una font viva / una ciervola quey bevia / un cassado se ley mira» (Ripoll, «bellisima tonada»), «Aqui dalt de la montiña / ni havia una font viva / y una sierva quey bevia / un cassador se la mira» (Beget), «Aquí dalt d'aquesta cima / Si n'hi havia una font viva / Y una sirpenta que hi bebia / y un cassadó que se la mira» (Sant Feliu Sasserra), etc. El doc. 2 recull dues *Cançons populars* de Sant Joan Despí (estiu de 1886), que comencen «Dintre del mar hi ha una estrella / D'aqui estant la veig lluhir / Jo no se si es estrella / O l'Amor que'm fa patir» i «A la soqueta del arbre / Que n'es hermosa y flont / Varen encontrar la Verge / Mare de Jesuchrist» (acaba «Aquí dalt d'aquesta vila / N'hi ha una font de l'aigua viva», amb refrany: «Ay del amor de l'aigua viva / Ay del amor / Una *cierva* que hi bevia...»).

3-II. Numerada 23 per Aguiló, que hi afegeix «C.C.» (Cançó cavalleresca) i la nota «fantastica poetica 3ª vol». 2 documents amb versions que comencen «La soca si n'era d'or, / lo brancam de plata fina / las fulles de la capsada / de llüenta pedreria (sense indicació de lloc; acaba: «No som duch gentil senyora / que jo en som lo rey de l'Ungria.

/ —Sigau duch o sigau rey, / ara no m'entornaria») i «La soca portava l'or / la mata la plata fina / á tres pasos de aquell abre / ni ayá una font freda» (Camprodon, recollida per «Placido» Aguiló; acaba «som un rey de Castilla»).

3-III. Numerada «R» (Romancesca) «2°» per Aguiló, que hi afegeix el títol *Laucellet* (L'ocellet) i les notes «Mila 1^a» i «Milá 2ⁿ 528 p 391 1^a a Varias». 19 documents, amb versions del Principat que comencen «Aquí baix en aquests [sic] prat / un pomer deu ni ha dat / de pomes tot carregat / son vermelles la mitat» (Sant Climent d'Amer), «Aquí dalt en aquest prat / ni ha un pomaret / de pomes carregat» (Cubells d'Urgell), «Lo rey ne tenia un prat / un pomeret ni te plantat / de pomes tot carregat» (Montargull), etc. El doc. 18, de Tendrui, comença «A un pomeret ni ha una pome / Ay que lo vent la fa tombé / la pometa del pomer» i duu la nota: «Vid *Milá* n° 533». El doc. 19, de Molló, «Cançoneta per apendre de balla», comença «Un rotlet voldria fer / de punteta de punteta / de punteta y jo non se. / Tres pometes tench dins l'ort...»

3-IV. Numerada «R» (Romancesca) «3°» per Aguiló, que hi posa el títol «Les 3 infantas y lo carbonayre» i hi afegeix la nota: «Milá 2ⁿ — 226 p 192 (Vid la versió quen canta en Matheu)». 11 documents amb versions del Principat que comencen «Si neren tres ninetes / del fill del rey / sen van pel boy enlla / violas cullent» (Beget), «Si n'erán tres ninetas / son de Sallent / Si te'n vas, / amoradeta tornarás / y amor á Deu» (Alpens, recollida per «en Flos y Calcat»), «Tres ninas del Pont-d'argent — de Pont d'argent / sen van pel boy enlla / violes cullent» (Banyoles, titulada *Lo carboner y les tres bruixas*), «Tres dames sen van pel bosch / floretes cullent / Quant foren dintre del bosch / el vespre les pren» (Sant Cristòfol de Toses), «Si'n son tres ninetes / totes tres filles d'un rey [...] / ja sen van a passejar / per cantó de sol ixent» (Sagàs), «Las ninas de S. Llorens / al bo durgell al bo durgell / sen van per un bosch enlla / violes cullent» (Sant Pau), «Ay si n'erán tres ninetas — del Urgell / quan ne son dintre del bosch — la fosca'ls pren» (La Jou del Vallès, recollida per «Fran^{co} Casas y Amigó»), etc.

3-V. Numerada «R» (Romancesca) «4°» per Aguiló, que hi afegeix «Milá 2ⁿ — 201 p. 151». 37 documents del Principat, d'Andorra, del País Valencià, de Mallorca i de Menorca amb alguna nota, variants i versions que comencen «A la boreta del mar — 'hi ha una donsellà / Que broda un mocador — qu'es per la Reyna» (Centelles), «A la vora de la mar y ha tres donsellas / fillas de cavallers de nobles terras» (Tortosa), «Sin era la blanca flor / de la pomera / que brodava un mocador / per á la reyna» (Taüll), «Ja nerán tres jermanas / que brodaban un camisoll / ques per la reyna» (Sant Martí de Provençals), etc. El doc. 23 és una versió impresa, retall de diari titulat *Folletín. Poesía popular mallorquina. La Donzella* (Aguiló hi anotà: «Palmesano 27 Abril 57»). El doc. 32, sense indicació de procedència, diu al final: «Esta cancion me parece haberla oido leer á V pero no sé si es igual».

3-VI. Numerada «R.» (Romancesca) «11.» per Aguiló, que hi posa el títol *Las joyas de novianças* i hi afegeix la nota: «Milá 2ⁿ p 148». 28 documents amb versions del Principat i d'Andorra que comencen «Sin eran tres donzelletas / de la vila som de la vall dordino / de la vila som de la vila gran / todas tres tenen galant» (Riudeperes, recollida per J. Verdaguer), «Si n'eran tres ninetas / tres ninetas molt galans / totes tres s'enrahanavan / quan vindria'l seu galan» (Tortellà, recollida per Amigó), «Un cop eran tres ninetas / asseguradas en un banch...» (Caldes d'Estrac), «Si n'y havia tres ninetas / todas tres fillas d'un gran» (Puigcerdà), «Si n'eran tres ninetas, / Todas tres ab son galant; / La una brodava seda / Rosa florida / Y l'altre brodava estam / Rosa galan» (Vilatorta, recollida per Francesc Masferrer), «Asota l'olivera / l'hi es l'oliva / sota l'olivereta / si nes lo ram. / Que ses fet lo galan / si se ne's anat á la guerra / no sap si'n tornarà» (recollida per J. Riera i Bertran), «Eran tres minyonetas / todas casadas d'un any / la fulla dondeja endeja / la fulla dondeja'l ram / Tenen los marits á fora / no saben cuant tornaran» (Lleida), etc.

3-VII. Numerada «R.» (Romancesca) «6°» per Aguiló, que hi afegeix l'avertiment «Antigua», el títol *Soltera seducida por un caballero Espera criar á su hijo p^a que la vengue*, la referència a «Milá 2ⁿ 229 p. 195 (La joven desmandada)» i les notes: «Primer s'ha de posar la 11.» i «Tras de *La vora de la mar*». 17 documents amb versions del Principat, de la Catalunya Nord, de València i de Menorca, que comencen «Eran mare y filla / sehien en un banch / la filla broda seda / la mare broda estam» (Tortellà), «La Mare y la filla / Ala cambra s'estan; / La filla broda seda / La mare broda d'estam» (Collsacabra, recollida «per J. Collell de Vich»), «Si n'estan Mare y filla / Totes ab un hostel / La filla broda seda / La Mare broda arjant» (Sant Feliu Sasserra), «La mare sesta la cuina / asentada sobre un banch / miraba la seva filla / ab llagrimas cara avall» (Riudeperes, recollida per J. Verdaguer), «Bax sa finestra es passetjan / s'y passetjan tres galans / Tots tres saludan la filla / Bergera bunica / y á sa mara no pas tant / Berjera galant» (Perpinyà), «Esta nit es la vela / del Pare Sent Francesch / abaixaven Señores / donas y caballers» (València), «Sa mara y sa fia, garrida mia / en el seu portal estan gerride galant / que brodan una camia / que nera per don Joan» (Ciutadella), «La filla broda seda / la mare broda estam / brodan una camisa / mes ay pel seu galan» (les Escaldes), etc.

3-VIII. Numerada «R.» (Romancesca) «10.» per Aguiló, que la titula *Sin eran tres ninetas / ¡mes ay! / ab un jardí (o) fillas d'un rey* i hi posa la nota: «Milá 2ⁿ 199 p 147 El fill del rey (1^a de las romancescas)», i hi afegeix en llapis: «Hi ha el tros final en una variant de L'Angeleta L. 4 del Antⁱ Bof.¹¹». 21 documents amb versions del Principat que comencen «Si neran tres ninetas / vora dun riu / ay que mes ay etc. / luna renta bugada / laltre l'esten» (Beget), «Sota'l condor n'hi han tres ninetas / L'una renta bugada l'altre la esten» (Llançà, amb el títol *La canso del fill del rey*; a continuació hi ha *La canso del mar*, només «Tota voreta del mar / N'hi ha una nineta / Que en broda un mocador / Que es per la reina»), «Si ni havia tres ninetes / a la vora d'un torrent...» (Ripoll),

«Tres ninetas y án Franza / Mes hay / La una renta vugada...» (Vilafranca), «A l'hort del rey / tres noyes nhi ha...» (Sant Joan Despi), «Tres donzelletes ni ha en França / totes d'un Rey...» (Barcelona), «Aquí baix á un tossal / tres colometes hi van dançant / el fill del rey se les va mirant» (Ripoll), «Tres ninetas sentadas / mes ay / emb un jardí...» (sense indicació de lloc), «Ni habian tres ninetas / ay que mes ay / sota del pou / la una renta roba / mes ay / l'altre lesten» (Vallfogona), etc.

3-IX. Numerada «R.» (Romancesca) «28.» per Aguiló, que hi posa el títol *Parto de una soltera seducida por un rey* i les notes: «Milá 2ⁿ 232 p 198.— En el grupo de la *filla del marxant*.— Darrera del n° 6 / “Eran mare y filla ... / enganyadeta m’han”». 15 documents amb versions del Principat i d'Andorra que comencen «Si ni havia tres ninetes / totes tres filavan lli / totes cantan y se alegren / la mes gran ja nou fa axí» (Gósol), «Si n'eran tres ninetes / totes tres filavan lli / totes cantan y s'alegran / per passá'l temps divertit» (Tortellà, recollida per Amigó), «Las jovas se diverteixen / Las bellas no se podan diverti / Anceneume al candelero / Que men buy aná dormi» (Barcelona), «Totas cantan y se alegran / passen el temps divertit / menos una ques diu Clara / molt temps fa quel passa trist» (Camprodon), «Sin y avia tres ninetas / y á la voreta d'un riu / totes cantan y sa alegran / la mes bella es mes gentil», «Si n eran tres donzelletes / totes tres filavan lli / las duas sen divertian / l'altra ho passava molt trist» (Riudeperes, recollida per J. Verdaguer), «Si neran tres barunetas / totes tres filaban lli / Las dugues cantan y riuan / La mes gran res no bol dí» (Tordera), etc.

3-X. Numerada «R.» (Romancesca) «7°» per Aguiló, que hi posa el títol *Los tres tambors*, amb la indicació mètrica «ea», i la nota: «Milá 2ⁿ 214 p 175». 7 documents amb versions del Principat que comencen «Si ni havia tres tambors / que venian de la guerra / El mes petit de tots / duya un ram de rosetes» (Borredà), «Venen tres tambors / que venen de la França / y el mes joli de tots / porta una rosa blanxa» (Sant Aniol, Beget), «Tres fadrinets han vingut de la guerra / no han portat sino una cansoneta», etc.

3-XI. Numerada «R.» (Romancesca) «8°» per Aguiló, que hi posa el títol *Alegoria*, amb la indicació «ea» i la nota: «Milá 2ⁿ 480 p 382 (Noticia)». Un sol document, amb una versió de les Escaldes que comença «Lo dia 21 d'Abril / principi de primavera / sent á la vora del mar / pentinant ma caballera».

3-XII. Numerada «R.» (Romancesca) «9°» per Aguiló, que hi posa el títol *La virtud de la cansó* i hi afegeix «La 1^a de les romancesques?», i la nota: «Milá 2ⁿ 207 p 164». 13 documents. El primer és una nota titulada *Encís del cant*, amb l'incipit «Si s'estava don francisco / dintre de la presó etc.» i la indicació: «Recullida y anotada per en J. Verdaguer. Vid. *La Veu de Catalunya* 8 Nov^e del 91 p 521». Segueixen dotze versions del Principat que comencen «La mare sempre m'ho deya / fill meu canta una cançó / —Quina voleu que yo canti / quina cantaria jo?» (la Garriga, amb el títol *Lo presoner*,

la indicació «J. Blancafort (musica)» i el suggeriment: «Podria esser la 1^a de les romancesques ja que es el poder de la canço», «Si sestava don Fran^{co} / pres y lligat en preso / la seva mare li deya / que cantas una canso» (Molló), «La mare sempre m'ho deya / que cantes una cansó / —Quina cantaria mare? / Quina cantaria jo?» (Riudeperes, recollida per J. Verdaguer), «Ay mon fill com vares nexa / no dormia jo no / Com ton pare's va morí / men dexe per comendo» (Molí de Sant Quintí, Ripoll), «Cuant ton padre esta á la muerte / tú hijo mencomendo / que te cries como buen hijo / tí te ades bon gastigo» (Ripoll), «Cuant jo nera petitet / me madre nom queria no / y ara que so estat grandet / el bon rey men te'n preso» (Gósol), «La seua mare ja l' va veure / al seu fill dins la preso / Las paraules que li'n deya / fill meu canta una canso» (Banyoles), etc.

3-XIII. Camisa recent. Dos fulls amb la indicació «Reus E. Toda» (al final torna a dir: «Den Ed. Toda recullides a Reus 1888»). Contenen onze lletres de cançons, llargues i curtes.

3-XIV. Camisa recent. Cinc fulls, amb tres cançons de Sant Joan de les Abadesses («Matinet men som llevat / antes del jorn / y a la porta de l'aymada / anat men som»; «Recorduevos dolça amor de aquella / matinada / que n'estavam conversant / a la soca de un arbre»; «Matinet, ay! men som llevada / voreta d'aygua men so anada / ay / nineta al vol / qui cantarà la matinada / sera lo rossinyol») i dues de Borredà («Ay mare aneusen a missa / que jo apariaré l'almorzá / Quant la mare torna de missa / y Agneta no troba»; «Una matinada fresca (tara-la) / jo men aní a casar (altra tarala) / no trobo caça ninguna / que jo nin pogues tirá»).

3-XV. Camisa recent. Dos fulls, amb una cançó de Vilallonga, recollida a Ribes («Ni ha [a sobre: Jo sé] un pomeret / carregat de flos / jo mi estirave / per haverne un brot») i una altra de Camprodon, titulada *Bayle* («Jo men y anava / per un bosch flayros / encontrí un cirerer / carregat de flors»).

3-XVI. Numerada «R.» (Romancesca) «5°» per Aguiló, que hi afegeix les indicacions: «e-y-o.— Milá 2ⁿ 556 —p 408 Oferiments.— Vid. R 15». 3 documents amb dues versions del Principat que comencen «Renta bugadeta / al riu de Besors / y la estenedeta / amb un gerdi de flors» (Sant Joan Despí) i «ay mudeuse la camisa / gentil noble cavaller / ay mudeuse la camisa / que jo lenseboneré» (Oliana). El doc. 3 és una nota d'Aguiló sobre les «cançons que parlen de rentar y fer bugada». A continuació hi ha —numerada com a document 4— una altra camisa numerada per Aguiló «R 15.» Aguiló mateix hi posa el títol *La bugada* i afegeix: «escasa. —Parecida algo a la (Ay mudeuse la camisa).— Milá 2ⁿ 280 p 267 (La quejumbrosa)». Aquesta nova camisa conté els documents 5-9, amb versions del Principat que comencen «Ella fa bugada / ab un pericó, / ella la rentava / en un riu espayós» (Caldes d'Estrac), «Renta la bugada / al riu de Besors, (sic) [nota d'Aguiló mateix] / fa l'estenedeta / al jardí de flors» (Sant Joan Despí), «Una cansoneteta

/ vos la dire jo / duna minyoneta / ques rosa com l'or» (Camprodon), «Ella en fa bugada / ab un riu ermos / tambe l'esbandia / ab un de mello» (Tossa, titulada *Maria la Cafetera*, amb la indicació entre parèntesis «Gósol»), «Cuan nera patita / capsaba curdons / ára so grandeta / an guardu multons» (Tordera).

3-XVII. Camisa recent. Tres fulls, amb cançons de la Garriga («Un dia me'n anava / a cullir un ram de flors / mentres que les cullia / *la vida mia, la vida amor* / mentres que les cullia / veig venir dos senyors», J. Blancafort), de la plana de Vic —si ens hem d'atenir al col·lector, «Collell»— («Mon pare sempre'm deya, / escolta, bon amor, / com sies casadora / casar-t'he ab un baro»; titulada *Pastorella*) i de Sant Feliu Sasserra («Aquí dalt de la montanya / Si n'hi havia una nineta / Brodant un mocadó / Mentre qu'el brodava / Pasaban tres senyors»).

3-XVIII. Numerada «R.» (Romancesca) «12.» per Aguiló, el qual hi anota: «Milá 2^a 218 p 179». 39 documents (amb un 19 bis). El doc. 16 és un paperet amb la nota «A Aragón ny ha una dama. La publicó d M[anuel] M[ilá] en 1845 en la Arte poetica etc obra mas concienzuda y mas nutrida (como suele serlo todo lo que sale de la pluma de este Autor) de lo que es dado á primera vista esperar de su título y del tamaño». La resta de documents contenen versions del Principat i de Mallorca que comencen «A Paris n'hi ha una dama / qu'es bonica com un sol / té la cabellera rossa / que li arriba a los talons» (Caldetes), «A Madrit n'hi ha una dama / boniqueta com un sol...» (Olot), «Sa mare lan pentinava / ab una pinteta d'or / Sa tia lin fa les trenes / dels cabells de dos en dos» (Tortellà), «A la botiga d'un parayre / s'ha dictada una canso / treta nes d'una minyona / que ses donada al amor» (Borredà), «A Aragón n'y ha una dama / qu'es garrida com un sol...» (sense indicació de procedència), «Allí a la raya de França / s'es dictada una cançó / treta n'es d'una minyona / que es rossa com un fil dor / Ay a *Dios* Agna M^a / robadora de l'amor» (la Garriga, J. Blancafort), «A França y ha una dama / mes polida que Leó / es fiya del rey de frança / neta del emperedó» (Montuïri, amb la nota: «tonada identica à la mejor de las catalan.^s / robadora de amor»), «A França aya una dama / polida ques una ró / te la cabaiera llarca / de llarca fins al taló» (Palma), «Perpiñanes bona vila / molt millo lo Rosselló / si no fossen las galeras / Perpiña sen du la flor / que alli ni ha una miñona / que es rosa com lor» (Erill la Vall), «Perpinyà n'es bona vila / A Deu Francesca / Barcelona molt millòr / A Deu l'amòr / En Perpinyà hi ha una noya / Que n'es guapa com lo sol» (recollida per «Ant. Bofarull»), «Assi hi ha una minyoneta / Mes hermosa que un fil d'or / Sa mare la pentinaba / Ab una pinteta d'or» (Esplugues), «Barcelona es bona Vila / Portugal es molt mello / si no fossen les torres / Portugal sen duria la flor» (Sarrocà de Bellera), «A París ni ha una nina / ques bunica com un sol / sa cuñada als y trenava / ab un floch de nou colors» (Castell d'Oliana), «A Paris nia una reina...» (sense indicació de procedència), «Jo me'n vatx á Barcelona / a aprendre de texidor; / acabat l'aprenentatge / men pos' á festetjador» (Castell del Mas), etc. El doc. 36 és una petita camisa amb la indicació en llapis «Per la nota de

la cansó R. 12» i conté els documents 37 i 38, versions que comencen «Alli al eixint de Catalunya / alli al entrant del Arago / vaig enconstrarne una senyora / que de bunica no ho es no» (Riudeperes, recollida per Verdaguer) i «En entran de Barcelona / y axin de Mataró / ya en cuanto una señora / sentada a un balcó» (Solsona). El doc. 39 conté dues versions de Mallorca que comencen «A france é ya una dame» la primera (recollida per Victòria Peña, que acaba «Es capella qui dea mise / aperdude se llisó / Y sescola qui le servía / va di axo, no va bo / dominus bobiscum spiritu tuo») i «A França hi ha una dama» igualment la segona, que acaba «D'hon deu esser aquexa dama / Dama de molt de valor / Fia des conte de Raxa / Neta del emperador».

3-XIX. Aguiló hi posa el títol *La plometa de la perdiu* i anota: «ea» i «Monorrima». 8 documents amb versions del Principat que comencen «N'eran tres ninetas / Totas tres filaban seda / Meligudi / Meligudi, Garidó, Garideta / Meligudi» (Sant Feliu Sasserra; a continuació hi ha una altra cançó que comença «Linda Erbona se'n paseja / Per una sala molt grande / Dolores de part que tiene / No la dexan sosegalla»), «Si n'hi havia tres ninetes / Totes tres filaven seda / L'una blanca l'altre verda / Y l'altre color de bermella» (Peralada)* «Si ni havia una pastoreta (bis) / quen filava or y seda / sota'l romani bis / sota'l romani á l'ombreta / sota'l romani» (Gósol), «Totes 3 ninetes / sim brodavan seda / De que'n vols fer de la seda / Per pararne 1 bagueta» (recollida per Joaquim Riera prop de Banyoles), «Jo men hi vatx a la ribereta / a comprar una filseta / del romani, del romani men fatx ombreta / Quen voleu fer de la filseta / —Per a filarne la llaneta» (Ponts), «Sin hi havia tres ninetas / que rentavan bugadeta / per bigudi (bis) / deridondondeta / per bigudi» (Sant Aniol), «Si neran tres ninetas / la medio dica la dom dom deta / totas tres brodavan seda / la medio dica la deta dom» (probablement de Cardona).

3-XX. Aguiló hi anotà: «Monorrimas —vol 3^a». 3 documents amb cançons d'Arbúcies («Rossinol [*sic*] que vas a França / encomanam a ma mare / Jo cuso jo filo jo fas botons / jo filo a la vergella / fila fila roseta el torn»), de Camprodon («No vull dir pas lo seu nom, (bis) / dondeta / sota la fulla de l'om / dondeta dom / Mes molt be'l conex tot hom») i de Monistrol de Calders («Si ni havia 3 ninetas / vergarudi vergarudo / totas 3 brodavan seda»).

3-XXI. Camisa recent. Dos fulls amb cançons de Sant Hilari («A la vila de Paris / hi ha una hermosa nina / nes rosa com un fil dor / hi ha tres xapitellos / tots tres li fan l'amor»; Aguiló anota: «Romancesca francesa») i de la Garriga, Joan Blancafort («Las nines de Cerdanya son de bon festejar / son fresques y gemades / no'ls cal lo treballar»; Aguiló anota: «Vid. Lo Castell de Balsereny y agrupar las cançons d'amor en que un gavaig sen porta la noya que altres catalans estiman.— *Milá n° 300 p. 285*»).

3-XXII. Numerada «R.» (Romancesca) «13.» per Aguiló, que hi posa el títol *Si tu ten*

fas la lluna... / jo men faré la boyra i adverteix: «De amor p[er]o romancesca — escasean versiones»; anota encara: «Milá 2ⁿ 513 — p 399 (*Las transformaciones*)» (un redactor de l'Obra del Cançoner, probablement Josep M. Casas Homs, hi afegí en l'apígraf 531 / 393; en efecte, es tracta de la pàg. 393 del *Romancerillo* i del núm. 531, tot i que per un error mecànic hi diu 513). 12 documents amb versions del Principat que comencen «M'ha vengut un pensament / un pensament al instant / de tornarmen colometa / y anarmen pel mon volan» (Ascó, recollida a Vilatorra), «Si tu ten fas llebreta / correras per los camps / jo men faré cassaire / que tenere cassant» (Ripoll), «Si tu ten fas la rosa / rosa dun roser blanch / jo men fare l'abella / que ten ire picant» (text sencer sense indicació de procedència, titulat *Magalí catalan*), «Tu te farás arbeta / Arbeta de un Prat gran / Jo me fare dayaire / Y sempre te anire dayan» (Tordera), «Un pensament m'ha vingut / ara en aquest instant / de tornarmen lletugueta / lletugueta d'ensiam» (Tarragona i Camprodon), «Jo men fare cassaire / que ten ire cassant / ab els gossos que porto / que be te agafaran» (Camprodon; al mateix doc. 7 hi ha variants de Campdevàrol i de Queralbs; al doc. 8 n'hi de Ripoll i de Molló; al 9, de Sedó), «Una cansoneta nova / be l'oireu cantar / d'un fadrí y una minyona / qu'al amor se van doná» (Vallfogona, recollida per Muns), «Principi de senmana / Me'n poso á festejá, / d'una gentil minyona / Me'n vaig enamorá» (Puigcerdà, recollida per Muns), etc. El doc. 2 és una nota d'Aguiló que diu: «A Rubió le he oído cantar el siguiente trozo dudo si es popular / Si tu ten fas la lluna / lluna dun cel brillant / jo m'enfere la boyra / que t'enire tapant». El doc. 12 és un full d'«El Correo de Mallorca», que deu correspondre al 24 d'agost de 1861, amb un fragment d'una carta de Frederic Mistral a Damas Calvet sobre la seva traducció de la *Cansó de Magalí*, igualment reproduïda.

3-XXIII. Numerada «L» (Llegendària, després ratllat) «22.» per Aguiló, que hi posa el títol *La noya robada que's fa la morta* i la nota: «Noticia Mila 264 p 259». 2 documents amb versions que comencen «A la vila de Sant Jan / ni ha una buena filla / bunica com un sol / passen tres capitellos / tot tres li fan l'honor» (Banyoles) i «A la vila de Genó / ni ha una joli bella / quella nes jolia y bunica el sol / ni ha tres capitans / tots tres lin fan l'onor» (Sant Pau).

3-XXIV. Titulada *Lo mati de St Johan (monorríma)* per Aguiló. 3 documents amb versions que comencen «El demati de Sant Johan / de violetes ne cull' un ram, / que vol donar al seu galan / si len encontra al seu portal» (Dosquers, recollida per Riera i Bertran), «Lo matí de Sant Johan / com n'es la festa galan / de violes cullch un ram / per donarles al galan» (Queralbs) i «El dia de Sant Joan / com es festa molt galan (Respost de taral-la) / men aní torrent avall / violetes cullí un ram / per donar al meu galan» (Sant Climent d'Amer).

3-XXV. Titulada *Fidelidad conyugal. Variante del Mambro castell^o* per Aguiló. 3 documents, amb dues versions en castellà que comencen «Diga V. Sr. Soldado / V. que ha

servido al rey / si habra visto mi marido / á la guerra alguna vez» (Bagà) i «Este es el mambrú señores / que se cantara al reves / ha visto V. á mi marido / en la guerra alguna vez» («Romance de los que cantan jugando las niñas de Madrid») i una en català, recollida per J. Muns a Puigcerdà, que comença «L'han troba adormideta / y á la vora d'un camí / de tan boniqueta qu'era / no l'han gosá rajundi» (Aguiló hi afegeix al marge: «Vid la *pastorella*, el Caçador. Imitacion de la *Blancafor*, V. *Milà* n° 203. *Romancesca*»).

A-4

Carpeta de les mateixes característiques que A-1. Conté trenta-una camises. Un full inicial diu: «Carpeta 4 revisada i llesta de còpia».

4-I. Aguiló hi posa el títol *A l'horta del meu pare*, amb l'explicació «Regar les flors, toyes, rams y enramades». 16 documents. Els quatre primers contenen versions que comencen «Una galan cansoneta / be len oireu canta / nes treta duna miñona / que á la vall d'Andorra esta» (Barruera), «A l'orta del meu pare / un naronge ni ha / nes carregat d'aronges / altra fruyta noy ha» (Tortellà; comença gairebé igual una versió de Sant Climent d'Amer, que Aguiló qualifica de «Romancesca picaresca») i «Al hortet del meu pare / Un taronjer n'hi ha / Que'n fa les taronjes dolces / Que altre fruyta no n'hi ha» (Sant Joan Despi, «P.N. [Pere Negre]. Copiat per n'Angelich», és a dir Àngel Aguiló; n'hi ha una «Altre versió» molt igual, que sembla incompleta). El document 5 és una altra camisa, numerada per Aguiló «A.» (Amorosa) «35», amb la indicació «Milà 2ⁿ», que conté els documents 6-13, amb versions que comencen «1 Cansoneta nova / Be la sentireu cantar / Treta s'es d'una donzella / Qui's filla del Ampurdá» (sense indicació de procedència; va enganxada al doc. 7, amb la nota «Principi»), «Ahont te'n vas Mariaagna, / Mariagna ahont ten vas? / —Vatx á l'horta del meu pare / que'l sol m'hi te de matar» (Banyoles, recollida per J. Riera), «Ahont aneu gentil Roseta / soleta eus dexan anar / Jo encara que vaji sola / á mi ningu'n robara» (Oliana), «Sola va la Mariagna / Sola la deixan aná / Ancara quen vaigi sola / dingui no la robará» (Vic), «Ha um ba la catarineta / que tota sola lan fan ana / Batx á lorta del meu pare / quel sol mi ha de matá» (Tordera), «Ahont aneu vos Mariagna / Soleta ahont sabeu aná / Baix al horta de mon Pare / Que al sol mi pensa matá» (Tordera), «S'eneren un noy y una noya, / sen volien casá / Sen gafen mano per mano / y á l'horta sen varen ná» (recollida per «Pepa Calvet en los Pirineos») i «Al horta del meu pare / un taronje ni ha» (Sarroca). El doc. 14 correspon a l'altra cara d'aquesta segona camisa i el doc. 16 és una altra camisa buida, amb la indicació «R. 23.» El doc. 15, solt, devia anar abans dins aquesta tercera camisa, ja que duu la indicació «R. 23»; és una versió d'Arties que comença «Al horta del meu pare / si ni ha un francolí / Jan pregunta á una noya / noya quey fas aquí».

4-II. Numerada «R» (Romancesca) «19.» per Aguiló, que la titula *Rapto* i hi posa les

indicacions: «Romancesca amorosa», «escasa» i «Milá 2ⁿ 230 p 196 (La fuga)». 6 documents amb versions del Principat que comencen «La mare y la filla / á la porta sestan / la filla broda seda / y l'a mare d'estam» (Besalú), «Volen fer caritat señora — ab un passetjant / feslin feslin francisqueta / feslin del mes blanch» (Camprodon i Molló), «A la porta de l'aymada / se n'hi va captant / —Vol fer caritat, senyora, / á un pasetjant—» (sense indicació de procedència, cantada o recollida per J. Negre), «Per la alegre matinada / del bell jorn de Sant Johan / Prengui'l bordó y l'esclavina / men ani pelegrinant» (Queralbs), etc.

4-III. Numerada «R» (Romancesca) «40» per Aguiló, que hi posa el títol *Lo mestre y la nina* i les notes «Romanc^a moder.», «escasa», «Vid Milá 52» i «Milá 2ⁿ 532 p 394». 16 documents. Els nou primers són versions del Principat que comencen «Mon pare y ma mare / no'n tenen sino a mi / men fan anar á l'escola / a pendre de llegir» (Olot), «Lo meu pare y la meua mare / no'm tenen sino á mi / me'n fan ana á Tolosa / a apendre de llegir» (recollida per J. Riera de Girona), etc. El doc. 10 és una altra camisa, titulada *Lo tracte del Mestre*, que conté els documents 11-16, amb versions del Principat que comencen «Al mati de S. Juan / com es matinada fresca; / de tres fillas qu'ella'n te / la mes gran surt 'n finestra» (Trunyó), «De tres noyes que ni ha / La mes gran surt en finestra / Ya ne errenca d'un gran crit / Ma he bist al senyor mestre» (Sant Jaume de Noia), «Al carre del hospital / si ni ha una Marieta / Lan festejava un fadri / Y ara lan festeja un mestra» (Tordera), «El carrer de S. Miquel / si ni havia una miquela / quen festetjava un barber / y ara len festetje un mestre» (Ripoll), «Tot á vora del Mayol / si ni ha una francisqueta / quen festetjava un fadri / y ara en festetja un mestre» (Besalú) i «Una cansó vui cantá / Que's treta de una viudeta / De tres fillas que ella te / La mes gran tractaba un mestre» (Alella).

4-IV. Numerada «R» (Romancesca) «32.» per Aguiló, que hi posa el títol *Janicó* i la nota «Milá 294 p. 280 (Desconsuelo) (amor y guerra)». 4 documents amb versions del Principat que comencen «Un dia mestava / y á dalt del balcó / vetx venir un jove / m'apar Jenicó» (Ripoll), «Sastres n'erant sastres / els que aymava jo / el que jo mes aymava / sen diu Janico» (Sant Aniol), «Sen ana à la guerra / el meu aymado / senena à la guerra / per dar-me tristo» (Bagà) i «Sastre lo bon sastre / lo meu aimador / lo que mes aimaba / era en gelicó» (Viver).

4-V. Numerada «R» (Romancesca) «33.» per Aguiló, que hi posa el títol *Montanyes del Canigó (Tres plechs)* i la nota «Vid Milá 2ⁿ cançó 303 p 287. Id Id 2ⁿ 341 p 324». 17 documents. Els tres primers contenen versions del Principat que comencen «Montañas de Canigo / son frescas y regaladas / endemes ara l'estiu / que las ayguas son geladas» (Queralbs), «Nou mesos mi som estat / sens veure persona nada / si no un petit rossíol / que molt dolçament cantava» (Beget) i «Montanyas de Canigo / son frescas y regaladas / de mes á mes en lo estiu / que les ayguas son geladas» (recollida per Piferrer, copiada

per Aguiló, que hi afegeix: «Parece este rom.^e la parodia del de Bandidos n° 24. Vid.»). El doc. 4 és una altra camisa, numerada «A.» (Amorosa) «14» i titulada *Canigó*, que conté els documents 5-11, amb versions del Principat que comencen «Montanyas regaladas / son las del Canigó / que tot l'estiu floreixen / primavera y tardó» (recollida per Muns a Puigcerdà). «Las montañas mes altas / son las del Canigo / les que tot lany floreixen / primavera y terdo» (Palamós), etc. El doc. 12 és una tercera camisa, numerada «P» (Picaresca) «4» per Aguiló, que hi afegeix: «Montanyas de Canigo hay una. V. Milá». Conté els documents 13-17. El 13 és un paperet que comenta «Montañas regaladas.—tonada pausadísima y monotona parece un canto religioso segun la oí en Perpiñan». El 14 és una altra nota referent als pocs escrúpols dels gascons «a casarse con mugeres que tengan algo aunque lo hayan adquirido prostituyendose». Segueixen tres versions que comencen «Montañas regaladas...» (la Seu d'Urgell i Vinça, amb una nota segons la qual «esta can.^a es la mas pop^r de todo el departamento de los Piri.^s franceses») i «Mon Pare me ha casada / me ha dada ab un pastó / Ell se está á la montaña / rosegant un bastó» (Tordera; n'hi ha una versió semblant de Bruguera al doc. 17, al costat de la de Vinça ja citada).

4-VI. Numerada «R» (Romancesca) «34.» per Aguiló, que hi posa el títol *L'arbre del francolí*. 3 documents amb versions que comencen «A l'orteta del meu pare / ni havia un llassamí / les rametes son de sucre / les fulletes de or fi» (Ponts), «A l'horta del meu pare / ni ha un abret molt fi / la soca n'es de plata / la cima n'es dor fi» (Sagàs), «A la casa de mos pares / ni havia un gros pi / la soca n'era de plata / la remereta d'or fi» (sense indicació de procedència; duu la nota: «final del Vola vola rossiñol que debe ponerse en boca de ella cantando. V. indice de Rossello donde puse otra copia»).

4-VII. Numerada «R» (Romancesca) «36.» per Aguiló, que la qualifica de «Castellana» i «fantastica 3ª vol». 3 documents amb versions que comencen «Pels carres de Roma van dos pelegrins / com á primos hermanos buenos amigos» (Queralbs), «Lo romeu y la romeua / van per Sevilla / cuando llegan á Roma / piden posada» (Erill la Vall) i «De Valencia han venido / los pelegrinos / por hacer muy amantes / primos y amigos» (Sarrocà de Bellera).

4-VIII. Classificada com a «R-P» (Romancesca picaresca) per Aguiló, que hi posa el títol *Anada a la font* i les notes «ia», «verdesca», «Milá 2ⁿ 280 p 353. Vid Id. 372 p 347». 6 documents amb versions que comencen «Men aní vora del riu / veure l'ayga com corria, / lo traydor del rossinyol / ja me l'haurá 'nterbolida» (l'Esquirol, recollida per Collell), «Jo me axeco matinet / matinet com ne solia / agafo los cantirets / y men vatx á la font mia» (Gósol), «Si men llevo demati / demati com ne solia / men vaig a vora del riu / veure laygua com corria» (recollida per J. Verdaguer), «Jo m'alçe dematinet, / matinet que'l sol exia / y agarrant el canteret / me'n anava a la font viva» (València, L'Ollerria), «Dematí m'en só llevat / Dematí com 'n solia / 'N prenguí los cantirons / M'en

aní á la font miga» (Sant Feliu Sasserra) i «Malsi molt matinet / matinet quel sol ja axía / jo prengui mos cantirets / y men vatx à la font viva» (Xixona).

4-IX. Numerada «C.M.» (Costums moderns) «38» per Aguiló. 4 documents amb versions que comencen «Una matinada fresca / en temps de rosas y flors / men ani á la cassera / la vida mia / sento un llanto y plors / es la meu amor» (Camprodon), «Una matinada fresca / en temps de rosas y flos / men ani à vora laygya / pera pendre la frescó» (Sant Pau), «Passant per una arboleda / cullint rosas y flos / jo sento un gran llanto / ay l'amor mia / y un gran llanto y plos / la mia amor» (Sant Aniol) i «Men vaig a la riereta / cullint un ram de flors / mentres les en cullia / sento llantos y plors» (recollida el 1849 «per un company de despesa del Camp de Tarragona»).

4-X. Numerada «R» (Romancesca) «41.» per Aguiló, que hi anota: «Milá 2ⁿ 278 p 265 (*el galan sincero*)». 5 documents amb versions que comencen «Una cansoneta / jo os la dire / duna minyoneta / de la Pobla nes» (Riudeperes, recollida per J. Verdagner), «Adeu marieta / adeu lo meu be / amoreta mea / cuant jo te veure / Un dia pasava / per el seu carre / la vetx assentada / sobre un taule» (Camprodon), «Una cansoneta / be la vos dire / duna miñoneta / de la Pobla nes» (Gerri), «Una cansoneta / be la cantare / d'una minyoneta / d'un fadri tambe» (sense indicació de procedència) i «Ja la vatx á veure / el jorn del roser / men jiro en darrera / vetx veni'l veguer» (les Escaldes).

4-XI. Numerada «R» (Romancesca) «21.» per Aguiló, que hi posa l' anotació: «Milá 2ⁿ 221 p 188». La titula *D. Ramon y Magdalena*. 5 documents amb versions que comencen «Matinet men som llevat / abans del jorn / y á la porta de l'aymada / anat men som» («recogida per Cerda»), «Si es de dia no's de dia / n'he fet un son / a la porta de laymia / men vatx tot sol» (Arties), «Un dia l'encontri sola / que venia de la font / la cara li respndia / mes que la lluna y el sol» (Vic), «A la porta de l'aymia / men vatx tot sol / ahont canta la calandria / y'l rossinyol» (Sarrocà de Bellera) i «Si's de dia no's de dia, / no teng mes son, / y a la porta de l'aymia / m'hy fa aná'l cor» (Gerri).

4-XII. Numerada «R» (Romancesca) «35.» per Aguiló, que hi anota: «Milá 2ⁿ 326 p 307». 34 documents amb versions del Principat i de Mallorca que comencen «Cilianeta s'esta 'l cuarto / pentinantse sos cabells / cada cabell ques trencava / malaeix a sos parent [sic]» (Tortellà), «Las montañas de Cadí / son frescas y regaladas / endemes ara l'estiu / que les aygas son gelades» (Oliana), «Salioneta es pentinava / sobre taula d'escrivent / El cabell se li nuava / oy tan amorosa / malahia els [sic] seu parent» (Amer o Anglès), «Estava Cicilianeta / asseguda y ab un mirall; / sa mare la'n pentinava / ab l'escarpidó endaurat» (recollida per mitjà de J. Riera), «Catarina sen pentina / Tin, tan amorosa / ab una pinta d'argen / Tin tan amorosa / ab una pinta d'argen / Tin tan amorosamen. / Cada cabell que li queya / Tin etc. / malahia els seus parents» (Manresa), «La Catarina s' pentina / Pinta amorosa, / Ab una pinta d'argent / Pentina amorosament...» (recollida

per M. Ant. Martí), «Las criadas lan pantinen / Ab una pinteta de argen / Cada cabell que lin peta / malabeix als seus parens» (Tordera), «Canta canta rosiñol / pegaras llarga volada / y diras à mos parents / que mon para má casada» (Mallorca, recollida per Fluxà), «Son jermá se l'escoltaba / Escolta l'enrahonament / Que parla l'Ensilioneta / Que parla tan llargament» (Sant Feliu Sasserra), «Ciciliona se pentina / ab una pintina d'argent / cada cabell que li salta / renechs diva mes de cent» (Erill la Vall), «Silioneta 's pentinaba / Ab una pinta d'argent / Cada cabell que se li trenca / Malehia sos parents» (Collsacabra, recollida per J. Collell), «Estaba Cecilianeta / sentadeta sobre un banch / sa mare l'en pentinaba / ab una pinta d'argent» (recollida a Vallfogona per Muns), «Cuan jo n'era petiteta / Mon pare m'estimaba tan, / sempre m'estaba dihent / que'm casaria ab rich amant» (Puigcerdà), «Argarita, Argerita / non parlis tan llargament / qu' casa de vostres de pares / ne naven ben pobrement» (Vilanova de Meià), «Rusiñol bon rusiñol / Deu te dó la mar bonansa / que ya ten pugues porta / á las ortas del meu pare» (Tordera), «Vola vola rosiñol / Deu ta do llarca [sic] volada / ja dirás á mos parents / que mun para ma casada» (Palma), «Rosinyol bon rosinyol / Tu que fas bona volada / Ves á dir á n'els meus parents / Que'l meu pare m'ha casada» (Sant Feliu Sasserra), «Rossinyol bon rossinyol / Deu te do llarga volada / J'anirás denllá la mar / a portarne una embaxada» (recollida a Girona per J. Riera), «Canta canta rossinyol / Deu te dó llarga volada / ja dirás á mos parents / que munpara m'ha casada» (recollida per «Trina [Miró] (Mall^a?)»), etc. El doc. 27 és un retall de diari amb la cançó *El vell y la jova*; Aguiló hi anota «Palme^o 29 Abril 57». El doc. 29 és una carta datada a Santanyí el 14 de gener de 1889 i adreçada a una «Querida A'hijada» (sic) de la qual no es dóna el nom: «En contestacion á la de D Bartolome Ferrá y entrevistado con tu madre la cual se ha enterada del contenido de aquella dice que la cancion popular mallorquina titulada la Siciliana segun lo que vosotras pedis dice: *En casa de cá munpare / E devant i eyvie un Pi / Se soque nere de Plata / Se remere de or fí*», etc.

4-XIII. Numerada «R.» (Romancesca) «14.» per Aguiló, que hi posa el títol *A la font* i hi afegeix les notes «escasa», «ó» i «Mila 2ⁿ 334 p 314». 5 documents amb versions que comencen «Ella n'es matinareteta. / Toca toch d'oració / Mentre ls' cantis empuaba / Adormideta só» (Trunyó), «Dematí s'es llevada / la filla del doctor / demati s'es llevada / a pendre la frescor» (recollida per Collell), «Dematí se ha llevada / la filla del Doctor / Ja agafa los cantirs / y sen va á la Fon majó» (Tordera), «Ella agafa los cantis / sen va á la fon majó: / mentres los cantis se unplian, / adormideta men só» (Tordera) i «Una matinada fresca / men ani á la font majo / mentres quels cantis sumplien / adurmideta men so» (Sant Joan de les Abadesses).

4-XIV. Numerada «R» (Romancesca) «44.» per Aguiló, que hi posa el títol *La filla dela hostesa* i hi afegeix les notes «escasa», «Romancesca — antigua afrancesada» i «Milá 2ⁿ 560 p 410». 7 documents amb versions del Principat que comencen «Ninas que aneu á l'aygua / procureu á turne / si ni aguda una / set anys y y demore» (Ripoll), «Nines

ÍNDIX

	<u>PÀG.</u>
Presentació	9

FONS DE BARCELONA

<i>Sèrie A (Materials Aguiló)</i>	13
A-1	17
A-2	18
A-3	25
A-4	33
A-5	43
A-6	52
A-7	60
A-8	70
A-9	82
A-10	96
A-11	105
A-12	120
A-13	133
A-14	142
A-15	159
A-16	171
A-17	174
A-18	184
A-19	205
A-20	207
A-21	211
A-22	219
A-23	222

Inventari de l'Arxiu de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya

	<u>PÀG.</u>
A-24	237
A-25	249
A-26	259
A-27	260
A-28	285
A-29	304
A-30	314
A-31	315
A-32	316
A-33	317
A-34	317
A-35	318
A-36	318
A-37	319
A-38	320
A-39	320
<i>Sèrie B (Materials de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya)</i>	323
B-1	327
B-2	327
B-3	327
B-4	328
B-5	328
B-6	328
B-7	329
B-8	329
B-9	329
B-10	329
B-11	329
B-12	330
B-13	330
B-14	330
B-15	331
B-16	331
B-17	331
B-18	331
B-19	332
B-20	332

Index

	<u>PÀG.</u>
B-21	333
B-22	333
B-23	333
B-24	334
B-25	334
B-26	335
B-27	335
B-28	336
B-29	336
B-30	336
B-31	336
B-32	337
B-33	337
B-34	337
B-35	337
B-36	338
B-37	338
B-38	338
B-39	338
B-40	339
B-41	339
B-42	339
B-43	339
B-44	339
B-45	340
B-46	34I
B-47	34I
B-48	342
B-49	342
B-50	343
B-51	343
B-52	344
B-53	344
B-54	345
B-55	345
B-56	345
B-57	346
B-58	346
B-59	346

Inventari de l'Arxiu de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya

	<u>PÀG.</u>
B-60	347
B-61	347
B-62	347
B-63	348
B-64	348
B-65	348
B-66	349
B-67	349
B-68	350
B-69	350
B-70	350
B-71	351
B-72	351
B-73	351
B-74	352
B-75	352
B-76	353
B-77	353
B-78	353
B-79	354
B-80	358
B-51	359
B-52	359
B-53	361
B-84	362
B-85	362
B-86	363
B-87	366
B-88	368
B-89	368
B-90	369
B-91	369
B-92	370
B-93	370
B-94	371
B-95	371
B-96	371
B-97	372
B-98	372

Índex

	<u>PÀG.</u>
B-99	373
B-100	373
B-101	373
B-102	374
B-103	374
B-104	375
B-105	375
B-106	375
B-107	375
B-108	386
B-109	376
B-110	376
B-111	376
B-112	377
B-113	377
B-114	377
B-115	377
B-116	378
B-117	378
B-118	378
B-119	378
B-120	379
B-121	379
B-122	386
B-123	386
B-124	386
B-125	386
B-126	387
B-127	388
B-128	388
B-129	389
B-130	389
B-131	39I
B-132	39I
B-133	392
B-134	392
B-135	394
B-136	396
B-137	396

Inventari de l'Arxiu de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya

	<u>PÀG.</u>
B-138	396
B-139	398
B-140	401
B-142	402
B-143	402
B-144	402
B-145	404
B-146	404
B-147	405
B-148	405
B-149	405
B-150	406
B-151	406
B-152	406
B-153	407
B-154	407
B-155	407
B-156	408
B-157	408
B-158/186	408